

Man tænkte sig, hvad det vilde sige i Danmark i vort nye Landbrug, om der kom en Lov, der sagde, at ethvert Lyende, som er bondefødt, skal lade sig leie paa eet Aar og have sin bestemte Løn. Det vilde standse og hindre ethvert Fremstridt. Jeg fremhæver dette som en Bebreidelse imod Kolonialraadet, skøndt det maa indrømmes, at om man end altid maa samle Noget, naar man har med saa fjentliggende Landsdele at gjøre, følger det dog af sig selv, at der er visse almindelige Love, der gjøre sig gjældende over hele Verden, som man ikke ustraffet kan se bort fra. Jeg bebrejder altsaa Kolonialraadet eller dets Flertal, at det saa haardnakket modsætter sig en Forandring i denne Foranstaltning, som ganske vist, saalænge den bestaar, vil umuliggjøre ethvert Fremstridt. Denne Omstændighed i Forbindelse med de høiere Administrationsudgifter, som jeg har nævnt, er altsaa den ene Grund til den fortrykte Tilstand. Jeg skal nu omtale, hvad der fremdeles gjør, at Dernes Stilling maa blive i høi Grad uheldig. At Stillingen er uheldig, fremgaar af de fremlagte Oplysninger, og jeg har ogsaa paa andre Maader søgt at forskaffe mig Oplysninger om Dernes Tilstand, dels ved Avisernes Beretninger og dels paa anden Maade. Af disse Oplysninger fremgaar det da, at medens der er 89 pCt. Saft i Sukkerroret, er man i Følge den gamle Methode, efter hvilken man driver Sukkerfabrikationen paa de danske Der, ikke istand til at udvinde mere end 50 pCt. Saft, medens man paa de omliggende Der, Portorico og Demerara, vinder henholdsvis 63 og 70 pCt. Fremdeles er den Mængde Sukker, som saa faas ud af Saften, forskjellig saaledes, at den sammenlignet med de nævnte Der er 8 Bund mod 9—10 Bund; men Sukkeret fra Demerara, som altsaa kommer nærmest, er til Gjengjæld meget bedre i Kvalitet, og naar altsaa ikke alene Kvantiteten er mindre, men Kvaliteten endog i den Grad ringere, at Sukkeret koster $\frac{1}{2}$ Gang mindre — og det er Tilfældet, at naar det koster 4 Cents fra vore Der, koster det 5 eller 6 Cents fra de andre Der, — er det aldeles umuligt andet, end at vore Der maa synke ned i den dybeste Elendighed. Den uheldige Driftsmaade er saa lidet indbringende, som vi kunne se det af de foreliggende Oplysninger, at Sukkerdyrkingen staar paa Grændsen af, at Driftsomkostningerne netop kunne komme ud. Man siger nu, at det er væsentlig Følgen af, at Agerbruget og Fabrikationen ere forbundne paa en og samme Gaard, idet de, der ere Agerbrugere, tillige paa

en Maade ere Fabrikanter. Da Sukkerjassen strax skal apresses, er Følgen deraf, at der i Høstens Tid er saa stort Brug for mange Arbeidere, baade til Fabrikationen og til den egentlige Høst, at man ikke har den tilstrækkelige Mængde, medens der senere paa Aaret ikke kan gives dem tilstrækkeligt at bestille, og da nu, som sagt, enhver Planter tillige skal være Fabrikant, det vil sige overført til vore Forhold, at enhver Landmand tillige skal være Møller eller maaftte noget værre for selv at male sit Korn, bliver Følgen deraf, at Ingen kan magte at indføre de formaalstjenlige Fremstridt i Fabrikationen. Nu mener man, at man ved nærværende Lovforslag, som jo skulde gaa ud paa at foretage en Adskillelse mellem Fabrikationen og selve Agerdyrkingen, vilde bevirke, at der med Hensyn til Fabrikationen vilde ske et Fremstridt, idet Fabrikanterne saa naturligvis vilde skaffe sig tidssparende Anlæg, og at man tillige vilde opnaa, at Planterne kunde blive satte i Stand til at dyrke deres Jord paa en anden Maade end hidtil, thi det er en eiendommelig Maade, hvor paa de nu dyrke deres Jord, idet de nemlig vedblive at tage den ene Agerøde efter den anden af det samme Stykke — Sukkerroret er nemlig en fleraarig Græsplante — og naar de flere Aar have taget disse Agerøder, saa pløje de blot Stykket lidt, og saaledes blive de ved det ene Aar efter det andet, den øvrige Mark henligger til Græs, uden at det falder dem ind at tage den ind med, hvilket er den samme Maade, paa hvilken vi behandlede Jorden i gamle Dage, idet man først tog et Kjørn Dyg, saa et Par Kjørve Rug, og saa to, tre Kjørve Havre og dermed Punktum. Denne Driftsmaade maa anses fordeløvelig for Derne, saa meget mere som de omliggende Der ere gaaede stærkt fremad. Nu mener man, at den Forbedring skal komme tilveie ved denne Adskillelse, at enhver Planter for sin Part og enhver Fabrikant for sin Part skal blive sat istand til paa en mere teknisk Maade, om jeg saa maa sige, at behandle sine Ting. Men jeg nærer en meget stor Tvivl om, hvorvidt dette kan naas ved nærværende Lovforslag; thi ganske vist kunne vi se, at vi herhjemme ere komne bort fra denne forældede Maade. Naar man tænker nu, at man skulde komme ud af denne forældede Tilstand, som paa anden Vis er derovre, ved dette Forslag, da har jeg en stor Tvivl. Der er imidlertid noget saa Eiendommeligt i at ville plante Noget ind fra oven af, derfra er det, at Haven kommer, thi Befolkningen herhjemme har jo selv gjort sine Fremstridt, efterhaanden som den har set dem andetsteds, men saaledes at indføre et